

Nr 26

Av herr **Sjöholm m. fl.**, om allmän försäkring vid våldsbrott.

(Lika lydande med motion nr 18 i Första kammaren)

Skyddandet av den enskilda människans personliga integritet tillhör rättssamhällets angelägnaste uppgifter. När detta skydd sviker — vilket dess värre sker i stigande omfattning — är det lika angeläget att den förfördelade hålles åtminstone ekonomiskt skadeslös. Detta avses bli tillgodosett genom stadganden inom skadeståndsrättens område, som emellertid innefattar en endast mycket bristfällig garanti för den skadelidandes berättigade anspråk.

I de mycket talrika fall där skadegöraren icke ertappas kan något skadestånd över huvud taget icke dömas ut. I vissa andra fall kan en ertappad skadegörare erhålla s. k. åtalseftergift, och i ytterligare andra kan åtal av andra skäl utebli. I samtliga dessa fall får sålunda den skadelidande icke något skadestånd sig tilldömt. Härutöver förhåller det sig dess värre på det sättet att ett utdömt skadestånd representerar ett ytterst chimärt värde för målsägaren. Den till skadestånd förpliktade saknar ofta eller oftast förmåga att gälda vad han ålagts att betala — icke så sällan saknas väl också viljan att göra rätt för sig. De exekutiva myndigheterna står regelmässigt maktlösa när det gäller möjligheterna att driva in den skadelidandes domfästa fordran. Att skärpa den exekutiva verkställigheten — exempelvis genom att såsom någon gång föreslagits utrusta skadeståndsfordringar med införselrätt — vore blott ett slag i luften utan reell effekt.

Det kan sålunda konstateras att den enskildes rättsskydd inom nu ifrågakvarande område är bristfälligt. Konsekvensen av detta konstaterande måste rimligtvis bli att åtgärder måste vidtagas för att råda bot för dessa brister.

Det som i sådant avseende synes vara en framkomlig väg är någon form av försäkring mot brott, i första hand brott mot den personliga integriteten. Det är inte orimligt att betrakta den del av erlagd skatt som disponeras av rättsväsendet som en försäkringspremie för den enskilde skattebetalarens personliga trygghet till liv och lem. Genombrytes denna trygghet bör försäkringen utlösas och ersättning utgå till den förfördelade. Detta innebär sålunda att statsverket skall ersätta den som blivit utsatt för kroppslig åverkan ett rehabiliterande kontant belopp. I de fall där skadestånd utdömts låter sig beloppets storlek lätt fixeras till vad domstolen kommit fram till — och här bör givetvis samhället ha regressrätt gentemot skadegöraren även om denna regressrätt sannolikt inte är mycket värd. I övriga fall bör

ersättningsbeloppet bestämmas av annan lämplig myndighet, exempelvis riksför-
säkringsverket.

Med åberopande av vad ovan anförts hemställer vi,

att riksdagen måtte besluta att hos Kungl. Maj:t begära utred-
ning och förslag till allmän brottsförsäkring gällande våldsbrott.

Stockholm den 10 januari 1968

Sten Sjöholm (fp)

Bertil Rubin (mbs)

C. G. Regnéll (h)
